

Behare Rexhepi

O ROMEU

Romeo je odlična jama za pisanje sestavka, ki bi se začel z »Ležim v meandru in razmišljam...«. Večina jamarjev, ki je Romea spoznala od blizu, bi poved nadaljevala s filozofiranjem o smislu obiska jame, preklinjanjem meandra, jame, občine, v kateri se ta nahaja in novoletnih praznikov. Ampak, ker se sestavek o moji najljubši jami ne more začeti kar na sredini (ker je tam pač ta meander), moramo zgodbo začeti od začetka.

Zgodba o Romeu se začne konec marca 2016 s sprehodom po Pokljuških podih in iskanjem dihalnikov, ki smo se je udeležili Matic, Špela, David, Ester, Jaka in jaz. Akcijo je zaznamovalo lepo vreme in odlične snežne razmere – hoja po zamrznjeni površini ni povzročala težav niti meni (razen spotikanja ob lastne noge, kar pa se mi dogaja še danes), čeprav sem sem se takrat šele spoznavala s krpljami in snegom, ki presega običajno ljubljansko zimsko idilo.

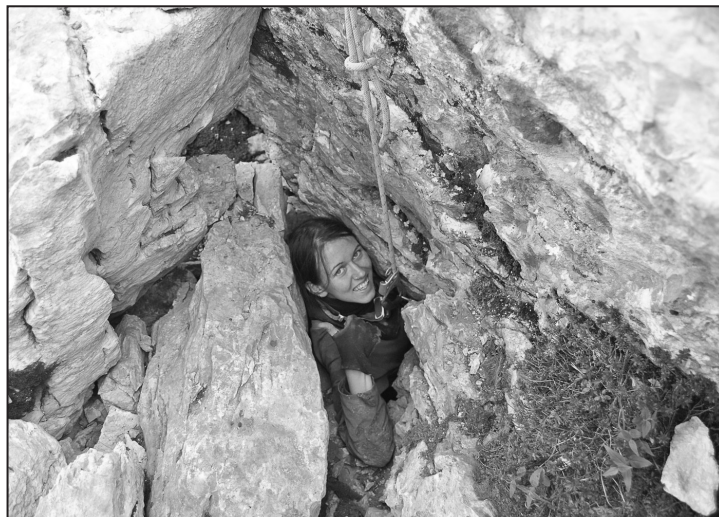
Takrat Romeo še ni bil Romeo, pač pa le obetaven dihalnik, čakajoč toplejše dneve, ki bodo omogočili raziskovanje – ime je namreč dobil šele julija, ko sva se s Špelo lotili raziskovanja. Iskanje jame s koordinatami dihalnika, vzetih v marcu, je bila zadnja naloga za tisto soboto, pred tem sva namreč izmerili še dve jami pod Viševnikom.

Koordinate so naju vodile čez cvetoče ruševje (in posledično oblake cvetnega prahu) na pode nad Platonovim šepetanjem in Trubarjevim dahom. Pričakovala sem, da naju bo na točki, kjer je bil pozimi dihalnik, pričakal očiten vhod v jamo. Prišli sva na razgibano, s škrapljami posejano izravnavo, ki ni hotela izdati lokacije vhoda. Preostalo nama je samo prečesavanje terena, pregledovanje škrapelj in upanje na srečo. Malo preden bi obupali, spakirali nahrbtnika in se vrnili v dolino, sem pod steno na robu izravnave našla majhen vhod, deloma zastrt z odlomljeno skalo. Kamen je padal in padal. Imava jamo!

Žal pa se nama je ta že na prvi akciji začela upirati – po padanju kamenja sva vedeli, da nama bo zmanjkalo vrvi, še preden sva jamo sploh začeli opremljati. Vhod v brezno je bil dovolj širok le za Špelo – pa še to le, če je snela čelado. Jaz se kljub dolgotrajnemu glodanju vhodne ožine z majzлом in macolo nisem uspela spraviti skozi. Sklenili sva, da prideva naslednjič bolje opremljeni, s tretjim članom.

Ker se vhod v jamo nahaja v neposredni bližini Trubarjevega daha in Platonovega šepetanja; jam, poimenovanih po velikih možeh; sva tudi ime za novo jamo iskali v tej smeri in jo poimenovali Romeo. Romeo je torej

izmuzljiva jama, ki pozimi veliko obeta, julija pa se skriva in se ne pusti raziskati.

Na prvi akciji je bil vstop v jamo mogoč le za suhice, pa še to brez čelade (foto: Behare Rexhepi).

Naslednje akcije so potekale s podobnimi občutki – bodisi se je raziskovanju jame uprlo vreme (in nas z močno poletno ploho odgnalo na sušenje oblačil ob vroči čokoladi na Rudnem polju) bodisi je jama pred nas postavila nove ovire.

Na poletnem taboru v avgustu so Matic, Špela in Rafael namreč končno prišli do dna vhodnega brezna in naleteli na ozek meander v obliki črke T, skozi katerega se lahko premikaš le kot na bok nagnjena gosonica, z rokami v položaju letečega Supermana. Prostora v meandru ni niti toliko, da bi lahko pogledal nazaj, če pa imaš pri sebi še transportko, potem bodo ostri rogli zagotovo poskrbeli, da se tudi ta vsaj enkrat res dobro zatakne.

Za dobrimi desetimi metri meandra se je jama z malo pomoči tretjega člana zopet razširila v prijetne dimenzije – odpreta se dve stopnjasti brezni, a obe na dnu vodita do novih preozkih meandrov, iz katerih piha.

Januarja 2017 smo sklenili jamo razopremiti. Pravega interesa za širjenje spodnjih meandrov se ob obilici drugega, perspektivnejšega dela na Pokljuki in v drugih jamah ni našlo – ali pa žrtve še niso pozabile spopada z meandrom.

Takrat pa se je Romeo odločil zopet namigniti, da ga je kljub upiranju vredno raziskovati – nesluteno je ob poslavljanju na dnu desnega stopnjastega brezna, v kamrici pred preozkim meandrom, pokazal razpoko, pod katero se brezno nadaljuje z vsaj nekajmetrsko stopnjo. Vhod vanjo pa je – kot večina stvari v Romeu – preozek. Iz

razpoke v tleh je pihalo, a ker nismo imeli primerne opreme za širjenje, smo se morali zadovoljiti s tem, da akcijo preimenujemo iz »zadnje akcije v Romea« v »ne-zadnjo«.

Razopremili smo vseeno, saj smo se bali jeze ferajnovega gospodarja, a smo obljubili, da se spet vrnemo. Ko najdemo motivacijo.

*Ekipa po razopremljanju jame (Matija, Uroš in Jaz)
(foto: Matija Perne).*

Videti je, da je ta prišla letos v obliki slike velikega dihalnika s fiksom na steni – Romeo nam zopet kaže, da je morda več kot le 78 m globoka jama z preozkimi meandri.

*Romeo pozimi. Je Romeo res globok le 78 m?
(foto: Špela Borko).*

Jaka Flis

RAZISKAVE SUROVKE V LETU 2017

V letošnji kratki seriji raziskav na kaninskem taboru nam je Surovka pripravila nemalo zagonetk. Začelo se je že s prvo opremljevalno akcijo, katere namen je bil opremiti vhodno brezno in prečke. Običajno smo vsa leta na dnu vhodnega brezna naleteli na bajne količine ledu, dolge ledene sveče in štrike z ledenim ovojem. Letos pa je bilo drugače. Ali je to sploh ista jama, sva se spraševala s Špelo, medtem ko sva razvijala štrike. Ledenih sveč nikjer, nivo ledu več kot meter nižje od preteklih let in pritrdišča nekje visoko, skoraj izven dosega rok.

Naslednji dan je šla z menoj v jamo Aja z namenom, da splezava še zadnjo polovico kamina malo nad končnim sifonom v jami. Spet sem pomislil, kako izredno zanimiva in raznolika je Surovka. Njeni ozki oltarji, snežno beli in vetrovni fosilci ter hecne oblike meandrov so me spomnile na čase, ko sem bil še tečajnik in sem se učil vrtanja, razbijanja in opremljanja.

Po kratki epizodi nostalgije sva dosegla dno in se lotila plezanja. Bila sva v kaminu, kjer naj bi se zrak dvigoval, tokrat pa je bilo preprih slutiti le z dobro mero domišljije. Napredoval sem urno in lahkono, saj mi je bila skala trdna, nadaljevanje pa v dosegu moje skromne luči. Polagoma sem ugotovil, da danes ne bom dosegel

nadaljevanja, ker se je pokazal še en ovinek, fiksov pa nisem imel dovolj. Vrnil sem se na trdna tla in Aja mi je ponudila toplo juhico, ki nama je dala moči za povratek iz jame.

Plezanja sva se spet lotila z Lojzetom čez dva dni. Na plezališču se je nabral že precejšen klopčič štrikov, tako da sva nekaj časa reševala vozle in podobne težave, preden sem se lotil plezanja. Tudi tokrat mi je šlo dobro in vrh sem kmalu dosegel. Pričakal me je pritočni meander, ki se nadaljuje neznano kam. Meander je humanih dimenzij, potrebno pa bi bilo preplezati še eno stopnjo, ki se pojavi kmalu za tem. Zadevo sem opremil in se spustil do Lojzeta, ki je imel tokrat na razpolago klobase. Z veseljem sem zagrizel v eno, potem pa še v vse štrike in ožine do izhoda.

Kam gre meander, predvsem pa – kam gre preprih? Na taboru sva naletela na začudene obraze, brez pravih idej. Treba se bo vrniti, ko bo preprih močnejši in mu bo lažje slediti, do takrat pa bo Surovka ostala mnogolična lepota s svojimi 406 metri globine.